

Obsah

|                                                                                                     |           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Slovo autora .....                                                                                  | 3         |
| Seznam zkratek .....                                                                                | 4         |
| <b>1 Vznik nové firmy – přijetí prvního zaměstnance .....</b>                                       | <b>9</b>  |
| 1.1 Přehled registračních povinností zaměstnavatele při přijetí prvního zaměstnance .....           | 9         |
| <b>2 Vznik pracovního poměru .....</b>                                                              | <b>11</b> |
| 2.1 Povinnosti při vzniku pracovního poměru .....                                                   | 11        |
| 2.2 Osobní spis zaměstnance .....                                                                   | 14        |
| <b>3 Měsíční povinnosti mzdových účetních .....</b>                                                 | <b>19</b> |
| 3.1 Činnosti v průběhu trvání pracovněprávního vztahu a na konci měsíce .....                       | 19        |
| 3.2 Výpočet čisté mzdy zaměstnance .....                                                            | 22        |
| 3.2.1 Výpočet čisté mzdy v závislosti na výši hrubého příjmu .....                                  | 22        |
| 3.2.2 Dosažení maximálního vyměřovacího základu pro pojištění .....                                 | 23        |
| 3.2.3 Jednatel s. r. o. a odměna za výkon funkce .....                                              | 24        |
| 3.2.4 Neplacení zdravotního pojištění a placení sociálního zabezpečení .....                        | 24        |
| 3.2.5 Placení zdravotního pojištění a neplacení sociálního zabezpečení .....                        | 25        |
| 3.2.6 Zaměstnání občana EU – placení povinného zahraničního pojištění .....                         | 26        |
| 3.2.7 Příjem poskytovaný budoucímu zaměstnanci .....                                                | 28        |
| 3.2.8 Zaměstnání malého rozsahu .....                                                               | 28        |
| 3.2.9 Dohoda o provedení práce .....                                                                | 29        |
| 3.2.10 Poplatník v důchodovém věku .....                                                            | 32        |
| 3.2.11 Výpočet poměrné části měsíční mzdy .....                                                     | 33        |
| 3.3 Zaměstnanecké benefity .....                                                                    | 34        |
| 3.3.1 Poskytování motorových vozidel zaměstnanci – započtení vstupní ceny do základu daně .....     | 34        |
| 3.3.2 Příspěvek zaměstnavatele na daňově podporované produkty spoření na stáří .....                | 36        |
| 3.3.3 Peněžitý a nepeněžitý příspěvek na stravování .....                                           | 38        |
| 3.3.4 Poskytování zboží a služeb zaměstnancům za nižší cenu, než je cena obvyklá .....              | 39        |
| 3.3.5 Nepeněžní plnění pro zdravotnické, vzdělávací, rekreační, sportovní a kulturní účely .....    | 40        |
| 3.4 Cestovní náhrady .....                                                                          | 42        |
| 3.4.1 Pracovní cesta a nárok na cestovní náhrady .....                                              | 42        |
| 3.4.2 Náhrada výdajů za spotřebované pohonné hmoty .....                                            | 46        |
| 3.4.3 Náhrada výdajů za ubytování .....                                                             | 48        |
| 3.4.4 Stravné, zahraniční stravné .....                                                             | 49        |
| 3.4.5 Kapesné .....                                                                                 | 52        |
| 3.4.6 Zálohy a vyúčtování cestovních náhrad .....                                                   | 53        |
| 3.5 Výpočet hrubé mzdy a příplatkové mzdy .....                                                     | 56        |
| 3.5.1 Svátek připadající na pracovní den .....                                                      | 56        |
| 3.5.1.1 Příjem zaměstnance za svátek připadající na jeho pracovní den (zaměstnanec nepracuje) ..... | 56        |
| 3.5.1.2 Příjem zaměstnance za svátek připadající na jeho pracovní den (zaměstnanec pracuje) .....   | 56        |
| 3.5.2 Příjem zaměstnance za práci přesčas .....                                                     | 58        |
| 3.5.3 Příjem zaměstnance za práci přesčas v den svátku .....                                        | 59        |
| 3.5.4 Smluvní mzda sjednaná s přihlédnutím k práci přesčas .....                                    | 60        |
| 3.5.5 Příplatky za práci v noci, v sobotu a neděli a za práci ve ztíženém pracovním prostředí ..... | 61        |
| 3.6 Průměrný výdělek .....                                                                          | 63        |
| 3.6.1 Rozhodné období pro výpočet průměrného výdělku .....                                          | 63        |
| 3.6.2 Výpočet průměrného výdělku .....                                                              | 64        |
| 3.6.3 Pravděpodobný výdělek .....                                                                   | 65        |
| 3.6.4 Průměrný hrubý měsíční výdělek .....                                                          | 66        |
| 3.6.5 Průměrný čistý měsíční výdělek .....                                                          | 67        |
| 3.6.6 Výpočet průměrného čistého měsíčního výdělku u dohody o provedení práce .....                 | 68        |
| 3.7 Náhrada mzdy .....                                                                              | 71        |
| 3.7.1 Náhrada mzdy při čerpání dovolené .....                                                       | 71        |
| 3.7.2 Náhrada mzdy při jiných důležitých překážkách v práci .....                                   | 72        |
| 3.7.3 Náhrada mzdy při překážkách v práci z důvodu obecného zájmu .....                             | 73        |
| 3.8 Náhrada mzdy při dočasné pracovní neschopnosti .....                                            | 75        |
| 3.8.1 Podmínky pro poskytování náhrady mzdy .....                                                   | 75        |
| 3.8.2 Redukce průměrného hodinového výdělku .....                                                   | 76        |
| 3.8.3 Určení počátku dočasné pracovní neschopnosti .....                                            | 77        |

|             |                                                                                                                                   |            |
|-------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 3.8.4       | Začátek a konec dočasné pracovní neschopnosti . . . . .                                                                           | 77         |
| 3.8.5       | Dočasná pracovní neschopnost ve vztahu k svátku . . . . .                                                                         | 78         |
| 3.8.6       | Výše náhrady mzdy při dočasné pracovní neschopnosti a její stanovení . . . . .                                                    | 79         |
| 3.8.7       | Výše náhrady odměny při DPN u dohod o provedení práce . . . . .                                                                   | 79         |
| 3.8.8       | Náhrada mzdy, platu, odměny u práce na dálku, pružné pracovní doby a pracovní doby, kterou si rozvrhuje zaměstnanec sám . . . . . | 80         |
| 3.8.9       | Poskytování nadstandardní výše náhrady mzdy při dočasné pracovní neschopnosti . . . . .                                           | 80         |
| 3.8.10      | Poměrný díl náhrady mzdy . . . . .                                                                                                | 81         |
| 3.8.11      | Povinné snížení náhrady mzdy . . . . .                                                                                            | 81         |
| 3.8.12      | Kontrola režimu dočasné práce neschopného . . . . .                                                                               | 82         |
| 3.8.13      | Splatnost náhrady mzdy při DPN . . . . .                                                                                          | 82         |
| 3.8.14      | Evidence vyplacené náhrady mzdy při DPN a její úhrady . . . . .                                                                   | 82         |
| <b>3.9</b>  | <b>Dávky nemocenského pojištění . . . . .</b>                                                                                     | <b>84</b>  |
| 3.9.1       | Obecné podmínky nároku na dávky a jejich výplatu . . . . .                                                                        | 84         |
| 3.9.2       | Nárok na dávky při zaměstnání malého rozsahu . . . . .                                                                            | 85         |
| 3.9.3       | Nárok na dávky u dohody o provedení práce . . . . .                                                                               | 86         |
| 3.9.4       | Nárok na dávky – souběh funkcí jednatele a společníka . . . . .                                                                   | 87         |
| 3.9.5       | Nárok na dávky členů kolektivních orgánů právnických osob . . . . .                                                               | 87         |
| 3.9.6       | Dávky nemocenského pojištění v ochranné lhůtě . . . . .                                                                           | 88         |
| 3.9.7       | Kdy nevzniká nárok na dávky nemocenského pojištění . . . . .                                                                      | 89         |
| 3.9.8       | Denní dávka a poměrná část denní dávky . . . . .                                                                                  | 90         |
| 3.9.9       | Rozhodné období . . . . .                                                                                                         | 91         |
| 3.9.10      | Denní vyměřovací základ . . . . .                                                                                                 | 94         |
| 3.9.11      | Vyloučené dny . . . . .                                                                                                           | 94         |
| 3.9.12      | Redukční hranice a redukce denního vyměřovacího základu . . . . .                                                                 | 96         |
| 3.9.13      | Podpůrčí doba u nemocenského . . . . .                                                                                            | 96         |
| 3.9.14      | Výše nemocenského a jeho krácení . . . . .                                                                                        | 98         |
| 3.9.15      | Peněžitá pomoc v mateřství . . . . .                                                                                              | 99         |
| 3.9.16      | Otcovská . . . . .                                                                                                                | 101        |
| 3.9.17      | Ošetřovné . . . . .                                                                                                               | 102        |
| 3.9.18      | Dlouhodobé ošetřovné . . . . .                                                                                                    | 103        |
| <b>3.10</b> | <b>Srážky ze mzdy . . . . .</b>                                                                                                   | <b>105</b> |
| 3.10.1      | Paušální náhrada nákladů zaměstnavateli . . . . .                                                                                 | 105        |
| 3.10.2      | Srážky ze mzdy bez souhlasu zaměstnance ve prospěch zaměstnavatele . . . . .                                                      | 106        |
| 3.10.3      | Srážky ze mzdy bez souhlasu zaměstnance – výkon soudních a úředních rozhodnutí, exekuce soudních exekutorů . . . . .              | 107        |
| 3.10.4      | Srážky ze mzdy se souhlasem zaměstnance . . . . .                                                                                 | 111        |
| 3.10.5      | Srážky z příjmů z dohody o provedení práce . . . . .                                                                              | 113        |
| 3.10.6      | Změna plátce v průběhu trvání zaměstnání – zaměstnavatel versus ÚSSZ a opačně . . . . .                                           | 115        |
| 3.10.7      | Srážky k oddlužení při tzv. osobním bankrotu . . . . .                                                                            | 117        |
| <b>3.11</b> | <b>Daň z příjmů ze závislé činnosti . . . . .</b>                                                                                 | <b>119</b> |
| 3.11.1      | Poplatník bez učiněného Prohlášení k dani z příjmů . . . . .                                                                      | 119        |
| 3.11.2      | Poplatník s učiněným Prohlášením k dani z příjmů . . . . .                                                                        | 123        |
| 3.11.3      | Daňové zvýhodnění na vyživované děti . . . . .                                                                                    | 124        |
| 3.11.4      | Zdanění mzdy a odměny člena orgánu právnické osoby . . . . .                                                                      | 127        |
| 3.11.5      | Dvojitý základ daně u nerezidenta . . . . .                                                                                       | 128        |
| 3.11.6      | Progresivní sazba daně ve výši 23 % u zálohy přesahující 3násobek průměrné mzdy . . . . .                                         | 129        |
| <b>3.12</b> | <b>Zdravotní pojištění . . . . .</b>                                                                                              | <b>131</b> |
| 3.12.1      | Výpočet zdravotního pojištění a odvod pojistného . . . . .                                                                        | 131        |
| 3.12.2      | Minimální vyměřovací základ . . . . .                                                                                             | 131        |
| 3.12.3      | Odpočet od dosaženého příjmu . . . . .                                                                                            | 135        |
| 3.12.4      | Příjmy zúčtované po skončení pracovního poměru . . . . .                                                                          | 136        |
| 3.12.5      | Neplacení zdravotního pojištění u členů okrskových volebních komisí při volbách . . . . .                                         | 136        |
| 3.12.6      | Posuzování členů orgánů právnické osoby ve vztahu ke zdravotnímu pojištění . . . . .                                              | 137        |
| <b>3.13</b> | <b>Pojistné na sociální zabezpečení . . . . .</b>                                                                                 | <b>138</b> |
| 3.13.1      | Pojistné na sociální zabezpečení za zaměstnance . . . . .                                                                         | 138        |
| 3.13.2      | Pojistné na sociální zabezpečení za zaměstnavatele . . . . .                                                                      | 140        |
| 3.13.3      | Sleva na pojistném zaměstnavatele . . . . .                                                                                       | 141        |
| 3.13.4      | Zaměstnání malého rozsahu . . . . .                                                                                               | 142        |
| 3.13.5      | Nemocenské pojištění jednatelů s. r. o. a členů kolektivních orgánů právnické osoby . . . . .                                     | 143        |
| 3.13.6      | Maximální vyměřovací základ . . . . .                                                                                             | 145        |
| <b>3.14</b> | <b>Stanovení a čerpání dovolené . . . . .</b>                                                                                     | <b>146</b> |
| 3.14.1      | Zaokrouhlování dovolené . . . . .                                                                                                 | 146        |
| 3.14.2      | Dovolená za kalendářní rok a její poměrná část . . . . .                                                                          | 146        |
| 3.14.3      | Dodatková dovolená . . . . .                                                                                                      | 147        |
| 3.14.4      | Výměra dovolené . . . . .                                                                                                         | 147        |
| 3.14.5      | Dovolená zaměstnanců s pracovní dobou nerovnoměrně rozvrženou . . . . .                                                           | 148        |

## Obsah

|         |                                                                                                  |            |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 3.14.6  | Odpracovaná doba pro účely dovolené . . . . .                                                    | 148        |
| 3.14.7  | Nepřetržité trvání pracovního poměru . . . . .                                                   | 149        |
| 3.14.8  | Dovolená zaměstnance v případě dlouhodobé nepřítomnosti . . . . .                                | 150        |
| 3.14.9  | Krácení dovolené z důvodu neomluvené absence . . . . .                                           | 151        |
| 3.14.10 | Čerpání dovolené po mateřské dovolené . . . . .                                                  | 151        |
| 3.14.11 | Čerpání dovolené . . . . .                                                                       | 152        |
| 3.14.12 | Nevyčerpaná dovolená . . . . .                                                                   | 153        |
| 3.14.13 | Dovolená a svátek . . . . .                                                                      | 154        |
| 3.14.14 | Náhrada mzdy za nevyčerpanou dovolenou . . . . .                                                 | 155        |
| 3.14.15 | Přečerpaná dovolená . . . . .                                                                    | 155        |
| 3.14.16 | Čerpání dovolené po celý kalendářní měsíc a svátek . . . . .                                     | 157        |
| 3.14.17 | Dovolená při zkráceném pracovním úvazku a při změně úvazku . . . . .                             | 157        |
| 3.14.18 | Dovolená u dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr (DPP, DPČ) . . . . .                     | 158        |
| 3.15    | <b>Zákonné pojištění odpovědnosti za škodu při pracovním úrazu a nemoci z povolání . . . . .</b> | <b>160</b> |
| 3.16    | <b>Chyby ve mzdové účtárně. . . . .</b>                                                          | <b>162</b> |
| 4       | <b>Konec kalendářního roku . . . . .</b>                                                         | <b>167</b> |
| 4.1     | <b>Povinnosti mzdové účetní po ukončení kalendářního roku . . . . .</b>                          | <b>167</b> |
| 4.2     | <b>Výpočet mzdy v celém roce a mzdový list . . . . .</b>                                         | <b>168</b> |
| 4.2.1   | Zaměstnankyně s nezaopatřenými dětmi, provedení ročního zúčtování . . . . .                      | 168        |
| 4.2.2   | Zaměstnanec, který je poživitelem invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně . . . . .    | 169        |
| 4.2.3   | Zaměstnankyně, která odejde v průběhu roku na mateřskou dovolenou . . . . .                      | 169        |
| 4.2.4   | Daňový rezident . . . . .                                                                        | 170        |
| 4.3     | <b>Roční zúčtování za rok 2024 . . . . .</b>                                                     | <b>172</b> |
| 4.4     | <b>Zaměstnávání osob se zdravotním postižením . . . . .</b>                                      | <b>177</b> |
| 4.5     | <b>Evidenční listy důchodového pojištění . . . . .</b>                                           | <b>179</b> |
| 4.5.1   | Předkládání evidenčních listů důchodového pojištění . . . . .                                    | 179        |
| 4.5.2   | Maximální vyměřovací základ ve vztahu k ELDP . . . . .                                           | 180        |
| 4.5.3   | Způsob vyplňování ELDP . . . . .                                                                 | 180        |
| 4.6     | <b>Údaje pro statistické účely a výkaznictví . . . . .</b>                                       | <b>196</b> |
| 5       | <b>Skončení pracovněprávního vztahu . . . . .</b>                                                | <b>199</b> |
| 5.1     | <b>Povinnosti zaměstnavatele při skončení pracovního poměru . . . . .</b>                        | <b>199</b> |
| 5.2     | <b>Povinnosti zaměstnavatele při neplatném rozvázání pracovního poměru . . . . .</b>             | <b>200</b> |
| 5.3     | <b>Odstupné poskytované zaměstnavatelem v případě skončení pracovního poměru . . . . .</b>       | <b>204</b> |
| 5.4     | <b>Konkurenční doložka . . . . .</b>                                                             | <b>205</b> |
| 6       | <b>Účtování mzdových případů. . . . .</b>                                                        | <b>207</b> |
| 7       | <b>Přehledy . . . . .</b>                                                                        | <b>211</b> |
| 7.1     | <b>Přehled právních předpisů . . . . .</b>                                                       | <b>211</b> |
| 7.2     | <b>Daně z příjmů . . . . .</b>                                                                   | <b>213</b> |
| 7.3     | <b>Pojistné na zdravotní pojištění . . . . .</b>                                                 | <b>218</b> |
| 7.4     | <b>Pojistné na sociální zabezpečení . . . . .</b>                                                | <b>220</b> |
| 7.5     | <b>Nemocenské pojištění. . . . .</b>                                                             | <b>223</b> |
| 7.6     | <b>Zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele . . . . .</b>                                   | <b>228</b> |
| 7.7     | <b>Cestovní náhrady. . . . .</b>                                                                 | <b>231</b> |
| 7.8     | <b>Mzdy a platy . . . . .</b>                                                                    | <b>234</b> |
| 7.9     | <b>Státní sociální podpora . . . . .</b>                                                         | <b>239</b> |
| 7.10    | <b>Důchody . . . . .</b>                                                                         | <b>242</b> |
| 7.11    | <b>Zaokrouhlování. . . . .</b>                                                                   | <b>244</b> |